

Континентальна модель економічного розвитку

Тема 4

Дисципліна: **Національні моделі економічного розвитку**

Спеціальність : МЕВ, 2 курс, I семестр

Лектор:

ЧЕРКАС НАТАЛІЯ ІГОРІВНА, к.е.н.

кафедра міжнародних економічних відносин

Структура

- Загальна характеристика
- Критичний погляд
- Оптимістична інтерпретація
- Особливості функціонування ринку праці

Континентальна модель

- Австрія
- Бельгія
- Франція
- Німеччина
- Люксембург

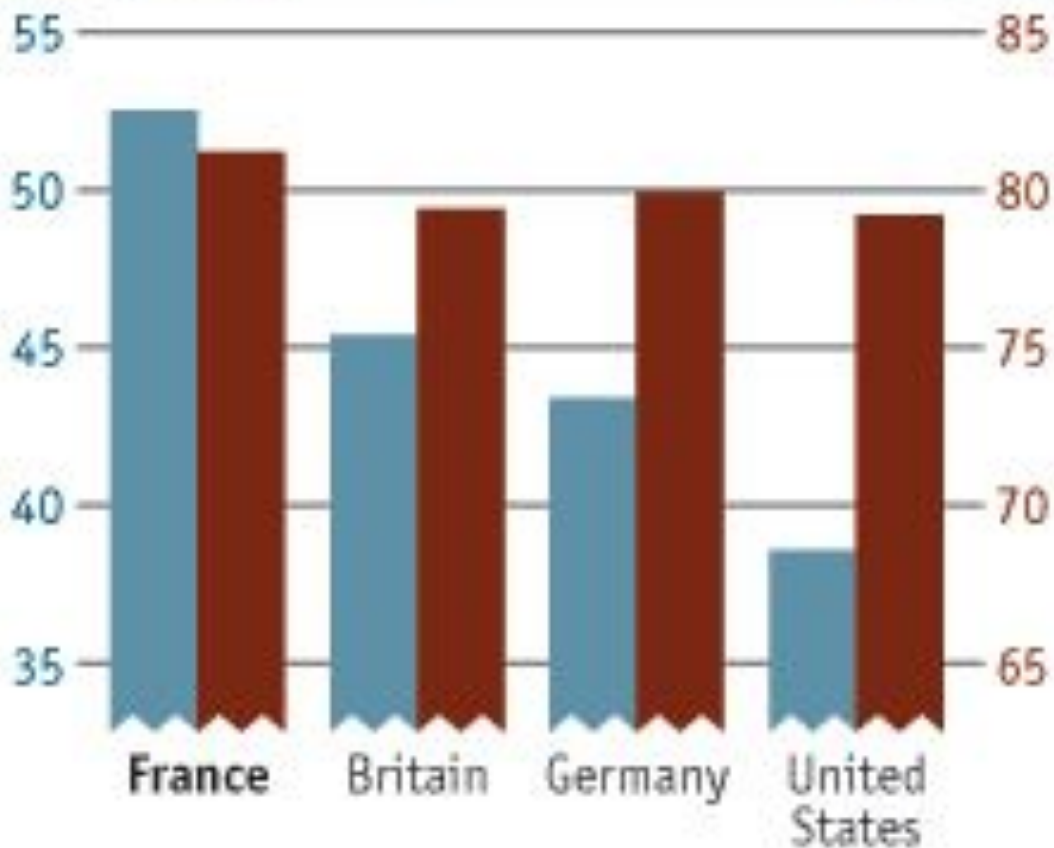
37-1 Загальна характеристика

- Значний перерозподіл доходу через державний сектор
- Широкі соціальні гарантії
- Різноманітне державне регулювання
 - Стратегічна торгівля
- Пріоритет банківського сектора

Well provided for...

Total public spending,
2008*, % of GDP

Average life
expectancy at birth,
2005-10

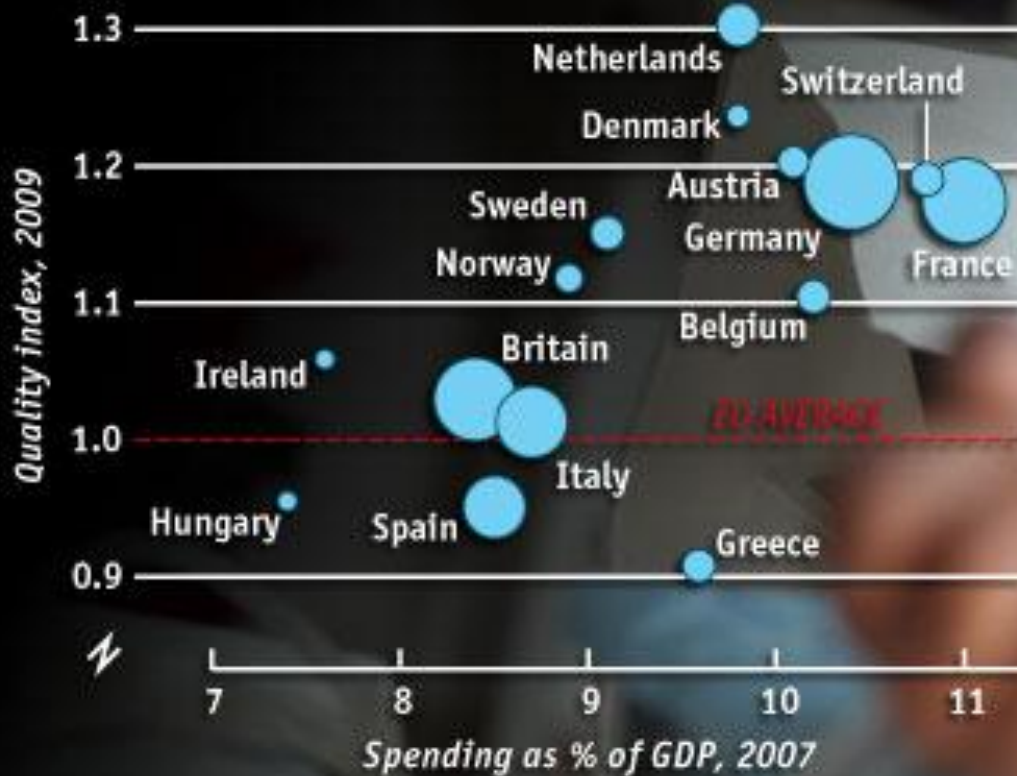

Sources: OECD; United Nations

* Estimate

Health care:

● Total spending, 2007, €50bn

Sources: Boston Consulting Group; OECD; Health Consumer Powerhouse

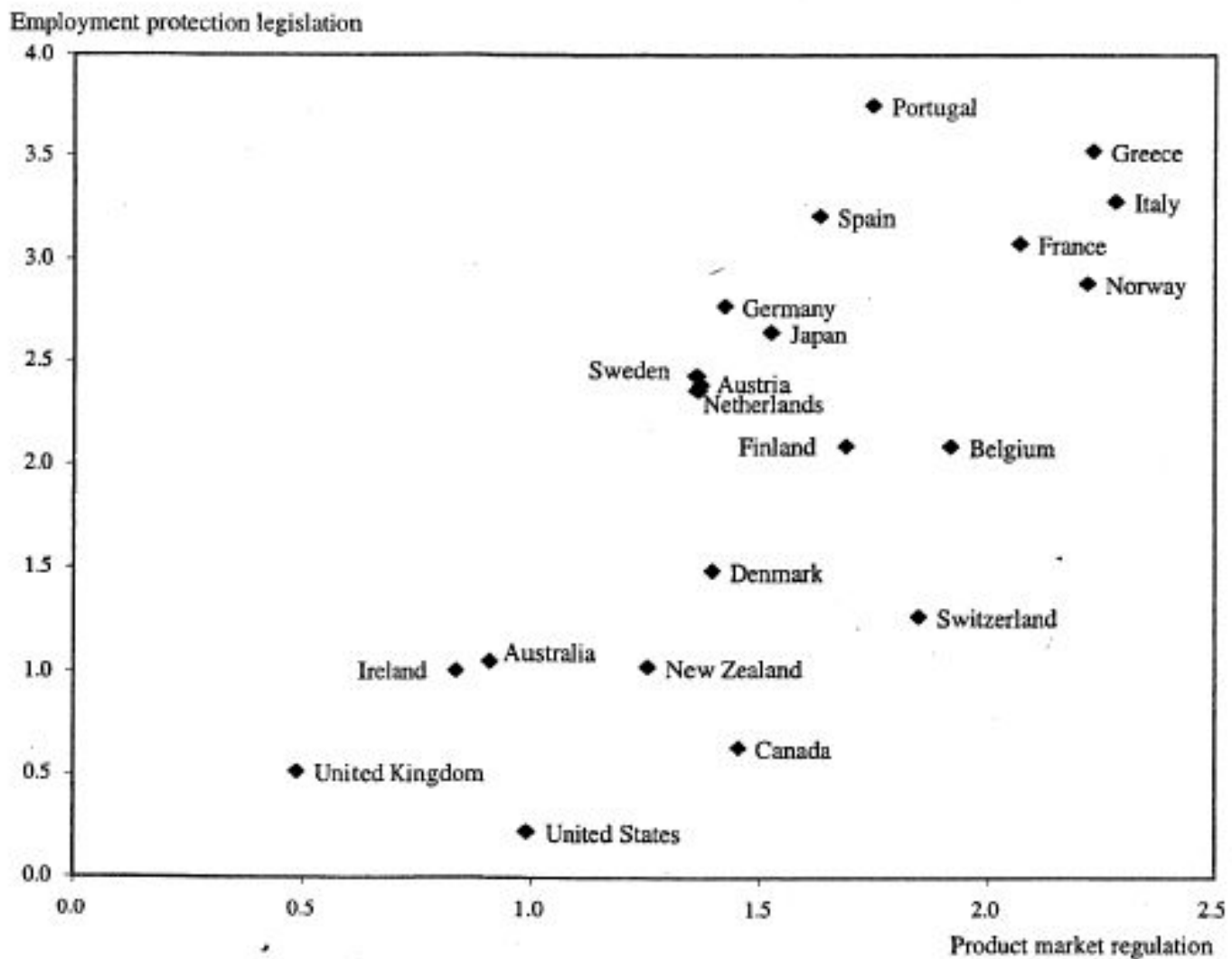
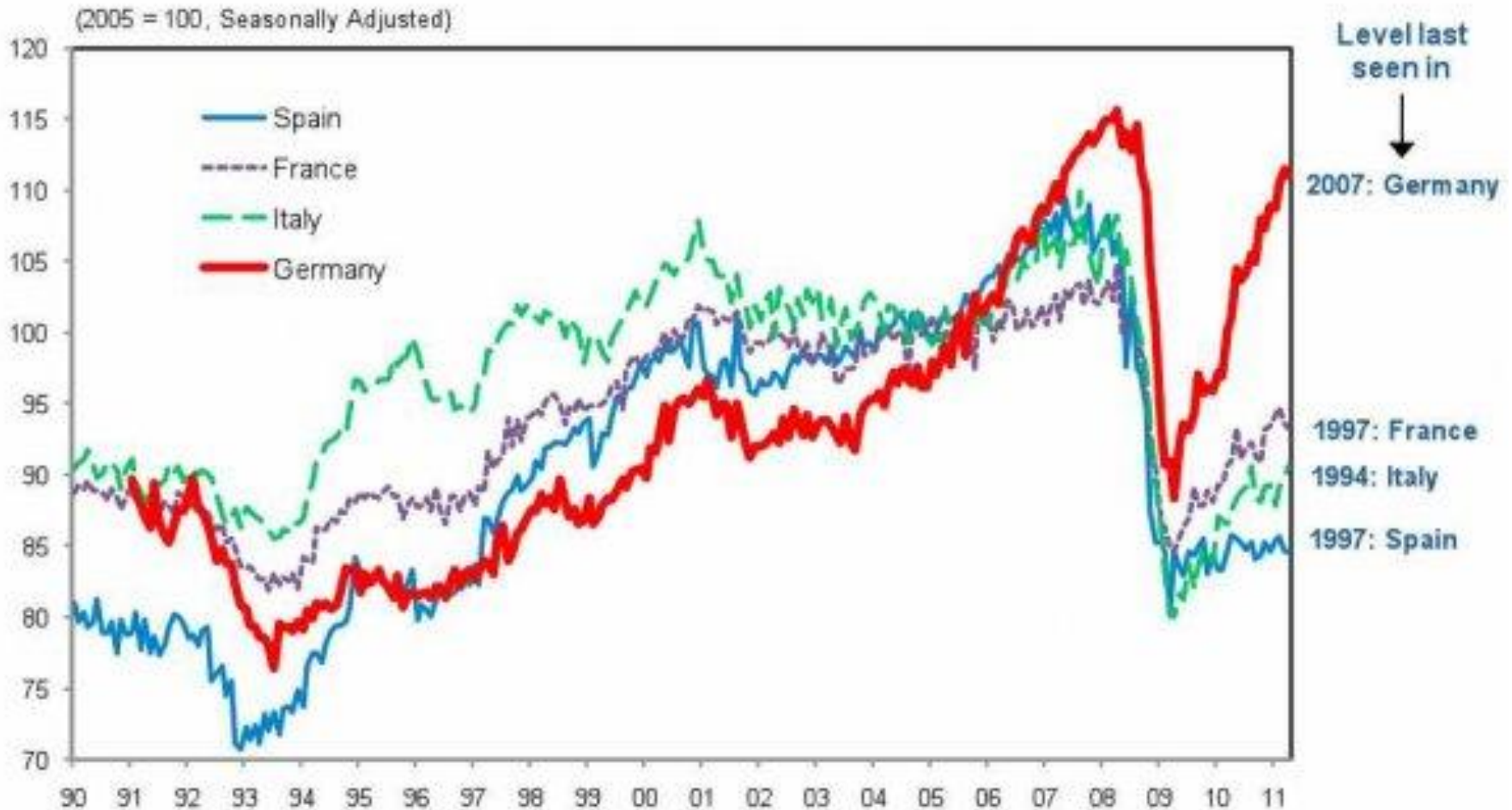

Figure 4
Product market regulation and employment protection legislation (from Nicoletti et al, 1999)

Exhibit 8. Except in Germany, Industrial Production in Europe Is still Weak

Source: Eurostat

37-2 Критичний погляд

- “Відставання” у продуктивності праці
- Підвищене безробіття
- Недостатня інноваційність
- Державний “захист” великих фірм
- Надмірне регулювання фінансового і товарного ринків, а також ринку праці

Figure 4.1

Нажмите для отображения страниц по одной
EU-15 and Japan, US=100

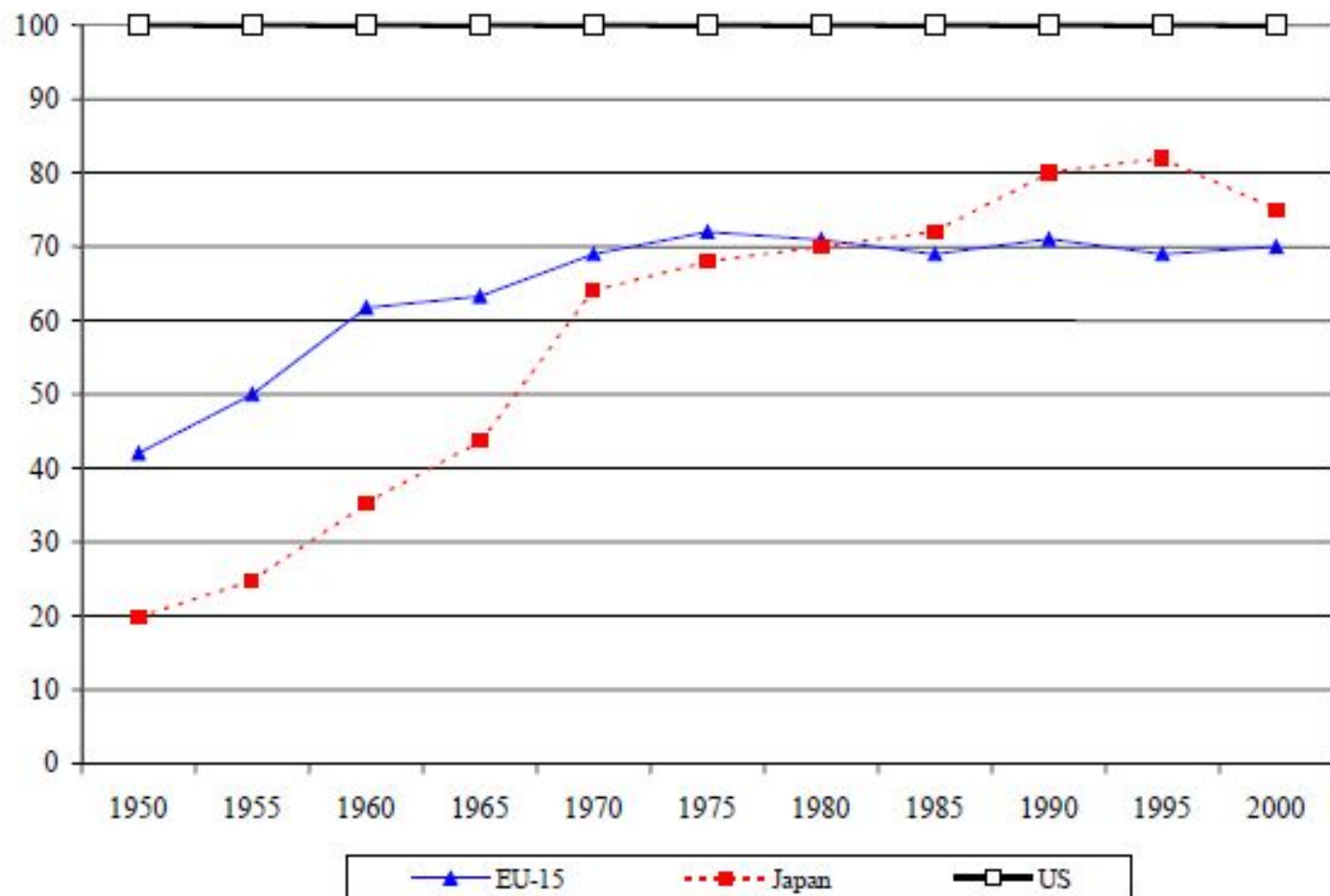
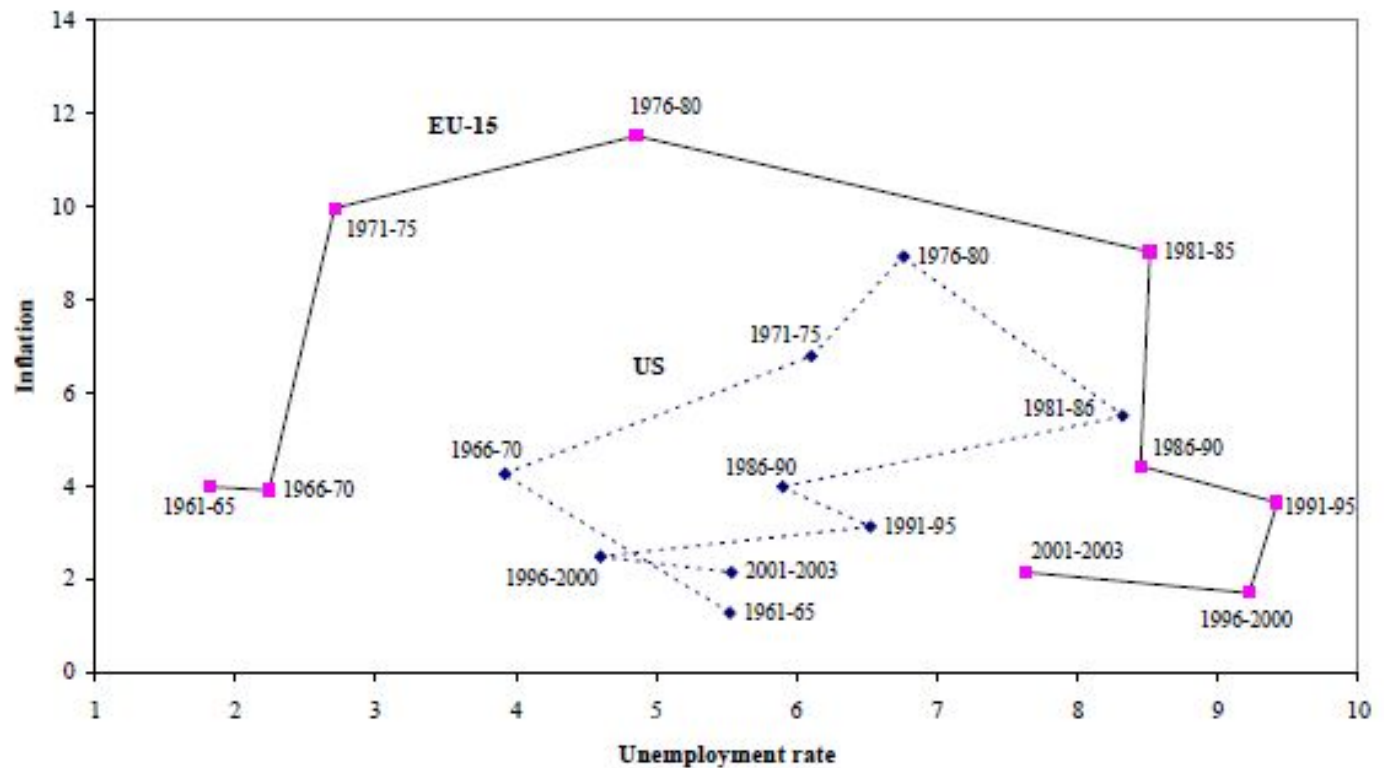

Figure 4.7 Inflation and unemployment in the EU and US

Source: European Commission, AMECO database.

Figure 4.10 Euro area policy mix: 1999-2002

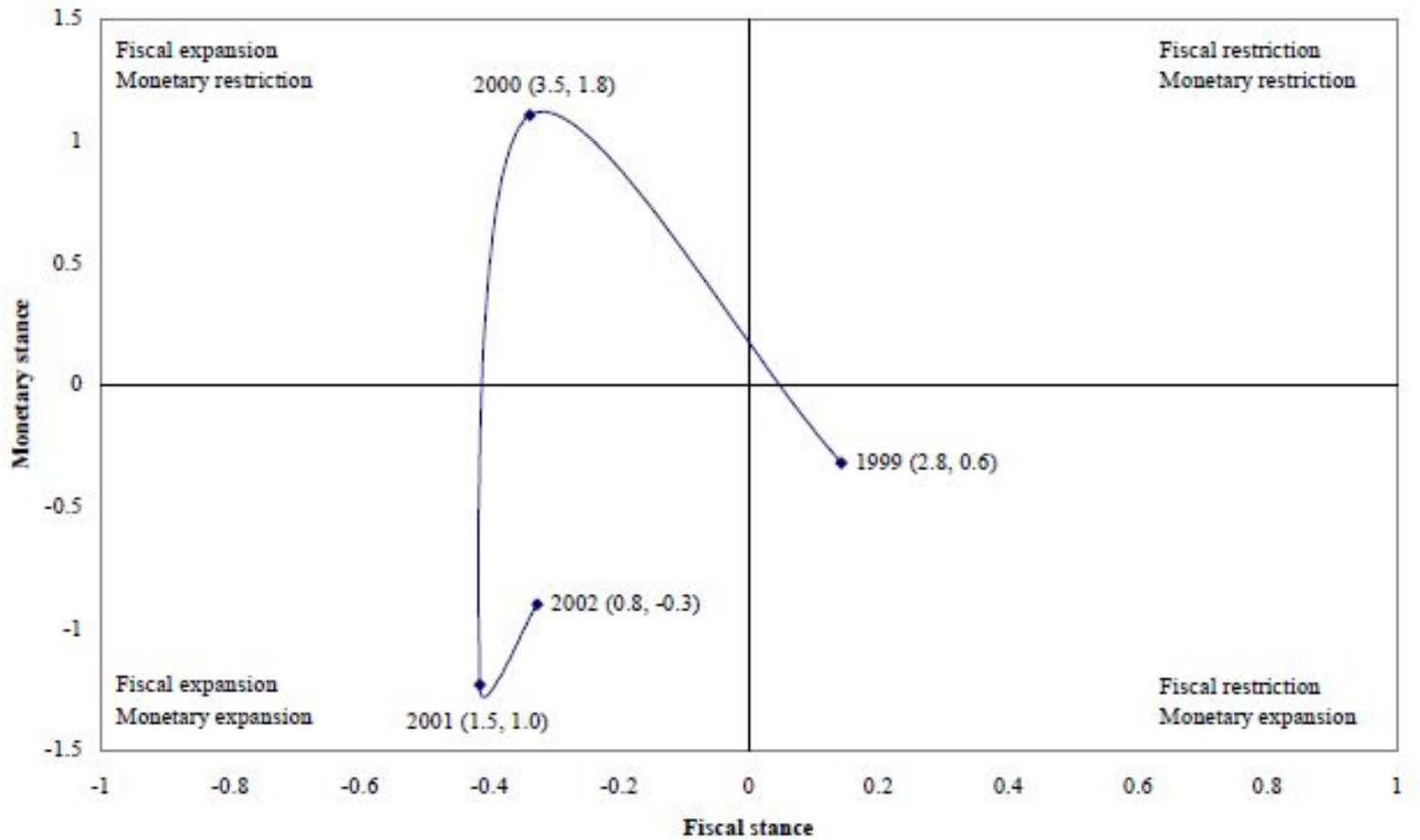
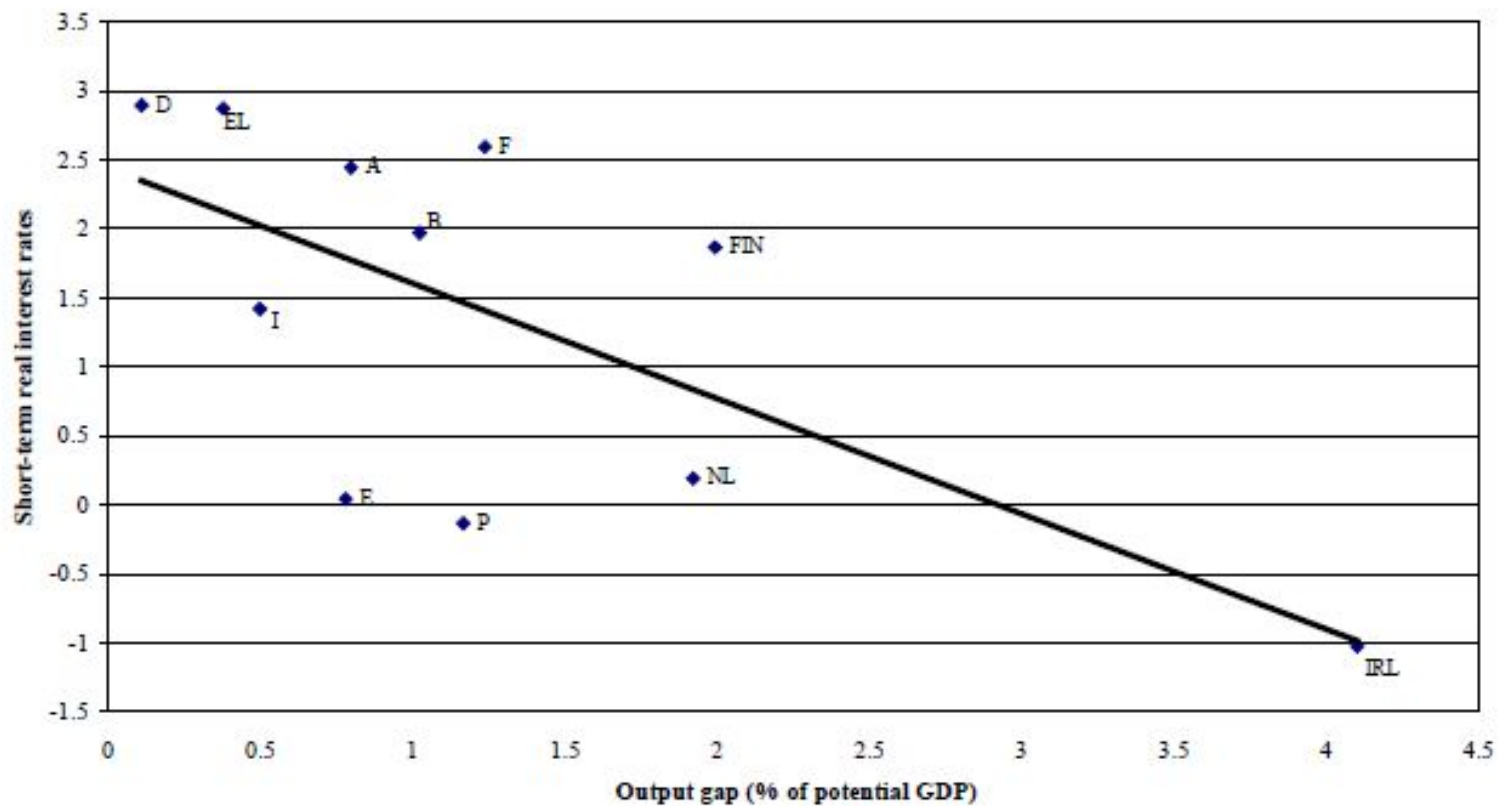

Figure 4.11 A pro-cyclical monetary stance in the euro area?
(average figures 1999-2002)

Source: European Commission, AMECO database.

Надмірна регуляція (?)

- Франція (пекарні)
- Німеччина (аптеки)

37-3 Оптимістична інтерпретація

- Вищий темп підвищення продуктивності праці
 - Європа – вільний час
 - США – дохід
- Висока конкурентоздатність

Інтерпретація меншої кількості годин праці (О. Бланчар):

- Преференції для вільного часу
- Структурні деформації
 - Податковий тиск
 - Підвищення W_{\min}
 - Передчасний вихід на пенсію

Причини зменшення годин праці

- податки (не більше 1/3)
- дохід
- преференції

Shooting up

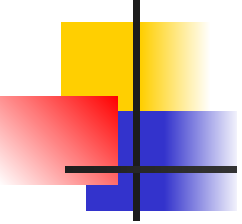
Target2 net balance, €bn

Germany Finland Italy
Netherlands Greece Spain

Source: Institute of Empirical Economic Research, Osnabrück University

Table 3. Labor productivity growth, IT producing/IT using, Manufacturing/services: U.S. and EU, 1990s. (Percent per year)

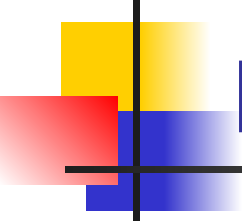
	Share	US		EU	
		1990-95	1995-2000	1990-95	1995-2000
Overall		1.1	2.5	1.9	1.4
IT producing					
Manufacturing	2.6	15.1	23.7	11.1	13.8
Services	4.7	3.1	1.8	4.4	6.5
IT using					
Manufacturing	4.3	-0.3	1.2	3.1	2.1
Services	26.0	1.9	5.4	1.1	1.4
Non IT using					
Manufacturing	9.3	3.0	1.4	3.8	1.5
Services	43.0	-0.4	0.4	0.6	0.2

- Причини:**
1. Розвиток інформаційних технологій
 2. Сектор послуг.

“Відставання” Європи створюють три сектори:

- Роздрібна торгівля
- Оптова торгівля
- Фондовий ринок

Реформування спільного простору розпочали в 1985 р. (“Біла книга”)

- 1992 р. — відмова від митного контролю
- 1999 р. — запровадження євро
- 2025 р. — повна інтеграція фінансових ринків

Основні напрями

- Скасування законодавчих норм, що обмежують конкуренцію
- Лібералізація монополізованих секторів
- Контроль злиття і придбання (M&A)
 - понад €250 млн.
- Моніторинг програм державної підтримки

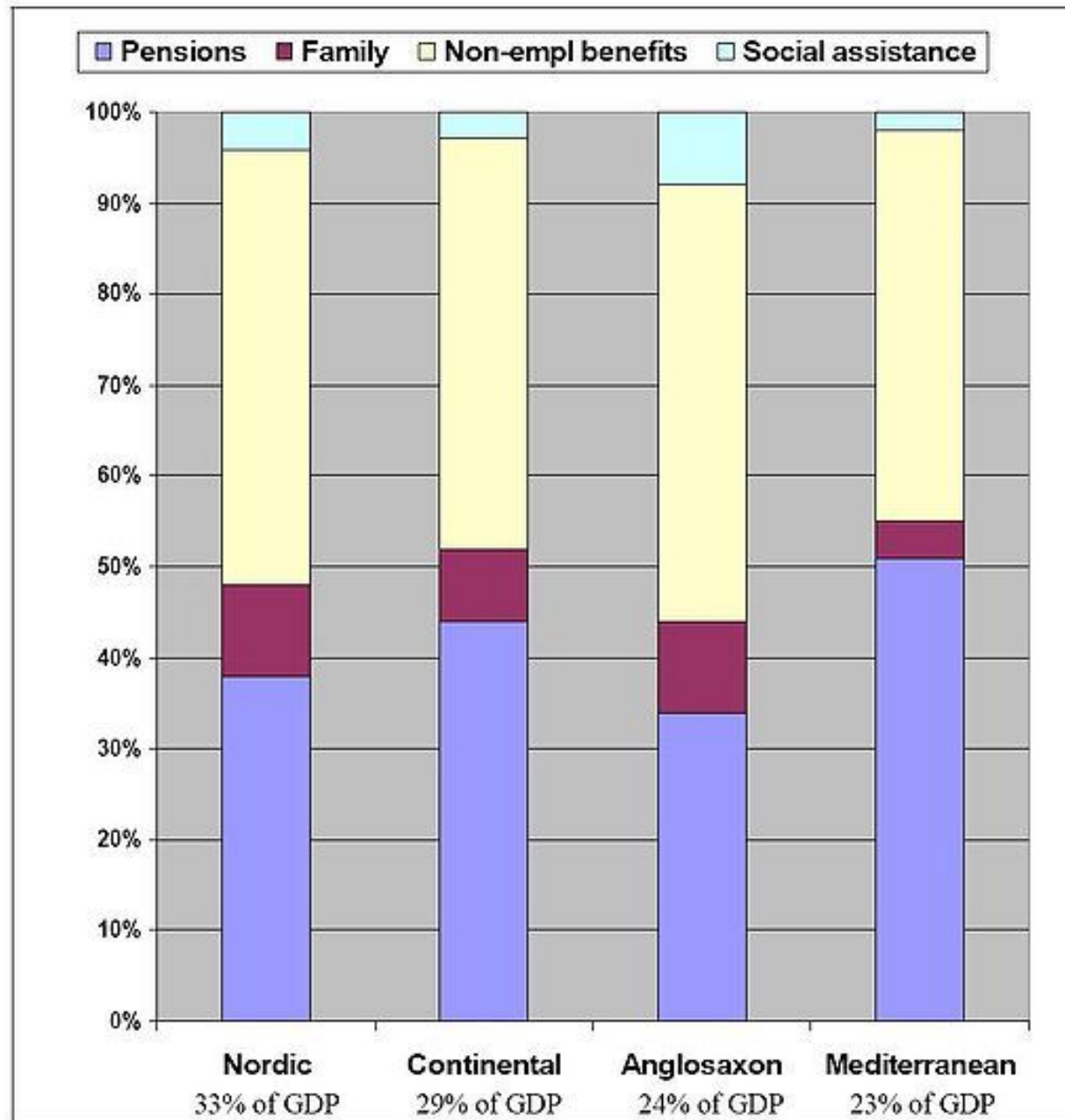

Німеччина (традиційні проблеми)

- значні соціальні трансферти для Східної Німеччини;
- непропорційне зростання приросту отримувачів соціальної допомоги (близько 7% на рік) у той час коли ВВП країни збільшується лише на 1,5%;
- збільшення до 40% податків на заробітну плату;
- невисока ефективність медичного страхування;
- несприятлива кон'юнктура на німецькі товари та послуги;
- значна регіонально-галузева диференціація;
- вплив інвестицій за кордон (ЦСЄ)

Social Expenditure in the EU as of 2000

- Пенсійне забезпечення
- Сімейні виплати
- Допомога по безробіттю
- Соціальне забезпечення

Source : Boeri (2002). The graph was done using the graph in that article and therefore is approximative.

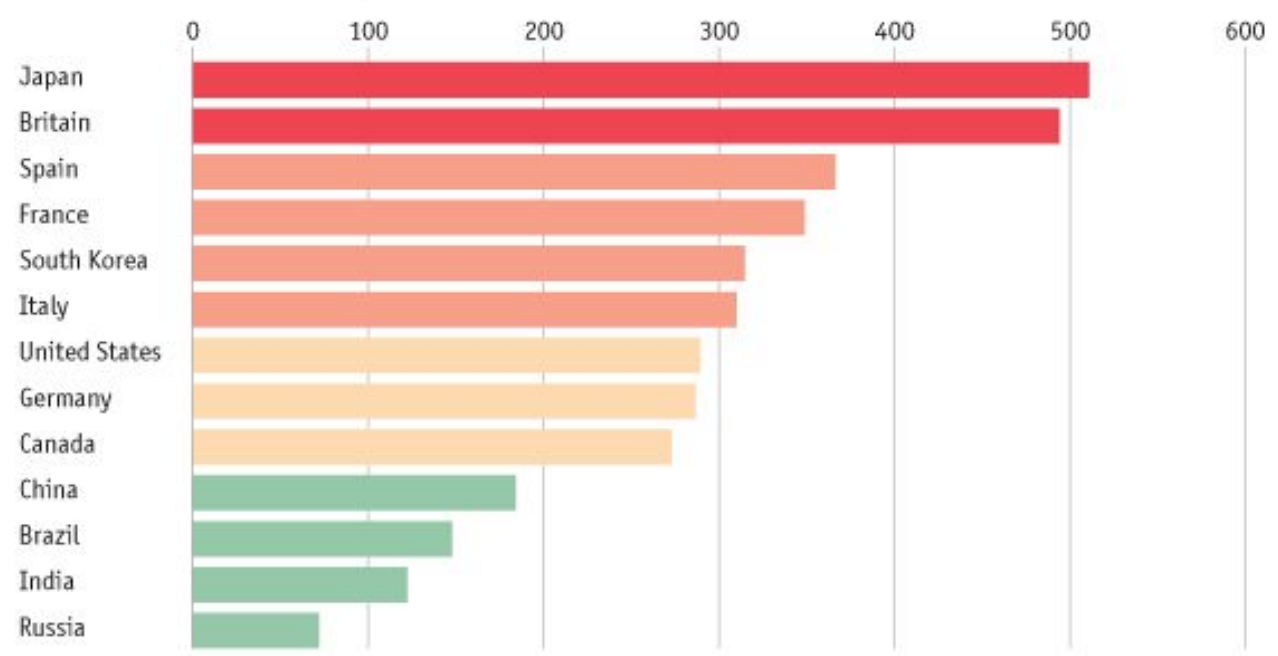
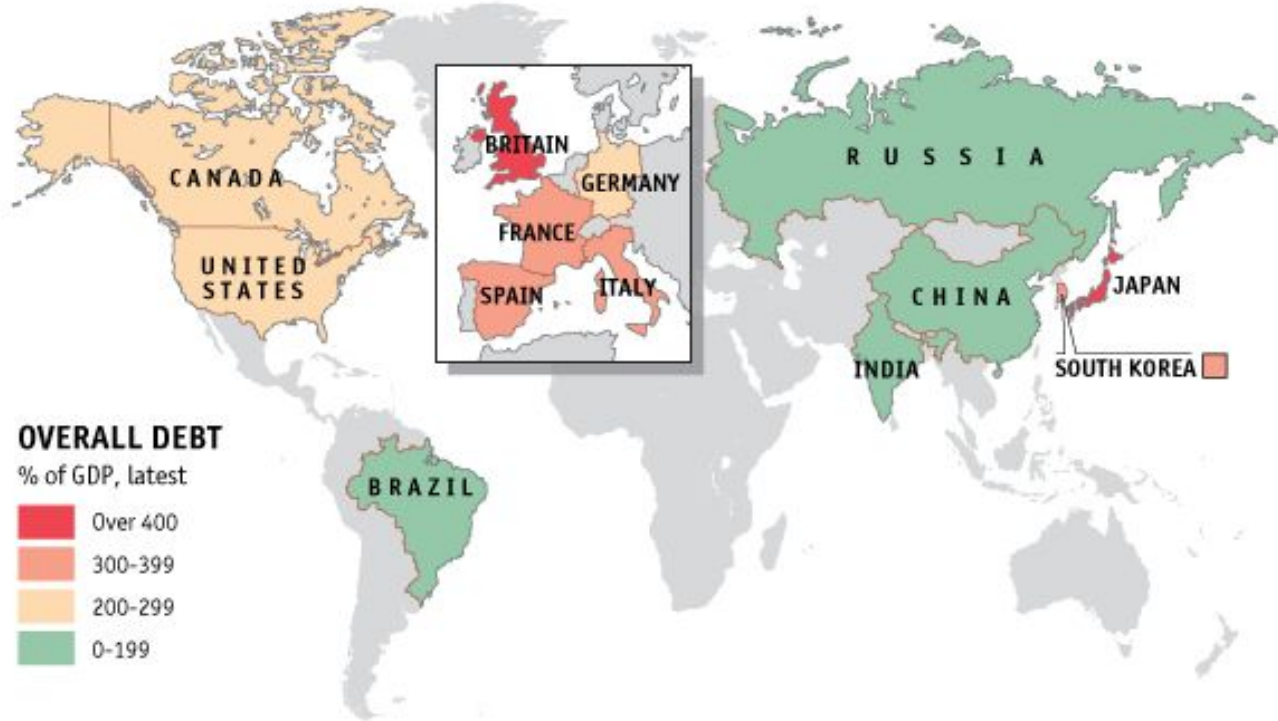
Проте...

Others cut more

Budget balance, % of GDP

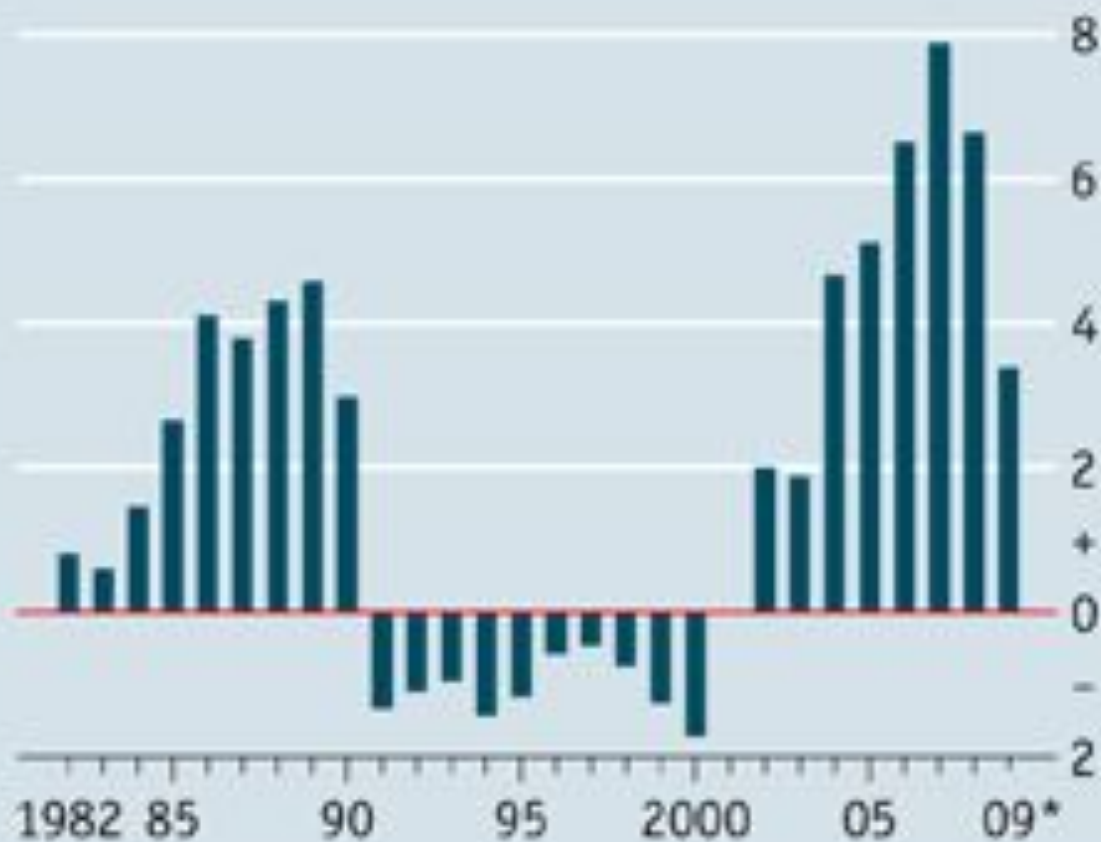
- Стійкість до світової фінансової кризи
 - Безробіття не зросло
 - Сальдо бюджету не погіршилося
- Конкурентоспроможність
 - Обсяги експорту не зменшилися

Back to black

1

Germany's current-account balance as % of GDP

Source: Thomson Datastream

*Q1

Допомогло запровадження євро

- Тиск конкуренції
- Країни єврозони (50% експорту) втратили можливість девальвації

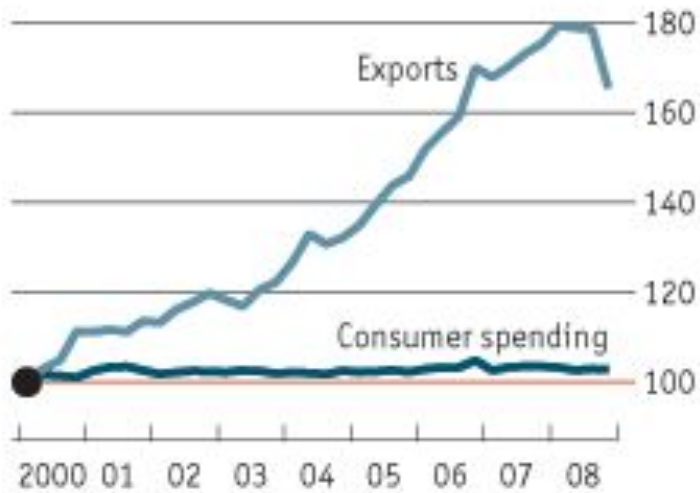

Проблеми:

- Надмірні заощадження
- Недостатні інвестиції
 - Зниження податків
- Слабке споживання
 - Податкові стимули

Abroad, not at home

German exports and consumer spending
In real terms, Q1 2000=100

Source: Goldman Sachs

Invested disinterest

Germany's:

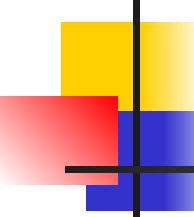
Source: Thomson Datastream

5 міфів про європейську модель

(Steven Hill, *Washington Post*, 07.10. 2007 р.)

- Європейська економіка хворіє “склерозом” і надто німецька, щоб слугувати прикладом для інших країн
- Ніхто не хоче інвестувати в європейську економіку через низьку конкурентоспроможність її підприємств
- В Європі шаленіє безробіття
- ‘Соціальна’ економіка не надає можливостей для розвитку підприємництва
- Європа перетворюється в енергетичного заручника Росії та Близького Сходу

Експерт: Європа і далі залишається багатою й сильною

Враження, що Європа знаходиться у безладі й скруті, хибне. Вона і далі залишається багатою й сильною. Про це пише відомий британський журналіст Едвард Лукас у черговому номері Українського тижня.

- У жодному іншому місці на земній кулі до людей не ставляться краще.
- Як приклад він наводить енергетику. «П'ять років тому Європу, здавалося, загіпнотизувала потужність російської газової монополії. Тепер вона вже не під гіпнозом. ЄС переважно завершив будівництво низки сполучних газогонів.

37-4 Особливості функціонування ринку праці

- Високі видатки на пенсійне забезпечення
- Величина страхових виплат визначається насамперед величиною страхових внесків
- Принцип соціального захисту та системи субсидій
- Обмежене регулювання ринку робочої сили
- Значна роль профспілок при підписанні трудових угод
- Принцип професійної солідарності передбачає існування страхових фондів, якими на паритетних началах управляють наймані робітники та підприємці

Безробіття

Youth unemployment rate

Age 15-24, 2008, %

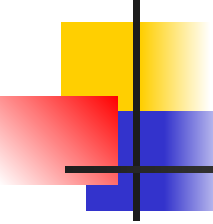

Youth unemployment rate

October 2011, %

Source: Eurostat

Кредитний рейтинг ЄС знижено до «негативного»

Міжнародне рейтингове агентство Moody's змінило прогноз кредитного рейтингу Європейського Союзу зі стабільного на "негативний".

- Агентство попередило, що кредитний рейтинг ЄС може бути знижений, якщо яка-небудь з країн ЄС виявиться неплатоспроможною унаслідок боргової кризи.
- Зниження кредитного рейтингу провідними агентствами, як правило, тягне за собою зростання відсотків по облігаціях, що може сприяти поглибленню боргової кризи.
- Наприкінці червня лідери країн єврозони на переговорах у Брюсселі домовилися про подальше зміцнення валютного союзу і невідкладні заходи, покликаних допомогти Іспанії та Італії боротися з борговою кризою.

Німеччина (план Hartz)

- Обмеження допомоги по безробіттю до €345 і €331 плюс оплата за помешкання та опалення
- Податкові пільги для підприємців з річним оборотом не більше €25
- Звільнення від податків заробітків до €400
- Personal Service Agenturen

Фінляндія

- Обмеження передчасного виходу на пенсію для безробітних
- Еластичний вік виходу на пенсію
 - Заохочення пізнішого виходу на пенсію
- Сучасний алгоритм виходу на пенсію
- Розрахунок пенсії на основі заробітної плати за всі роки праці

Франція

- Відмова від 35-годинного тижня праці (1998 р.);
- Збільшення зайнятості з-поміж людей похилого віку та молоді;
- Оподаткування підприємств, які звільняють робітників;
- Кращий контроль отримувачів допомоги по безробіттю;
- Обмеження кількості чиновників